

Chambre des Représentants

SESSION 1979-1980

9 OCTOBRE 1979

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 93bis
de la loi communale

(Déposée par M. Dejardin)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La délivrance des copies conformes et extraits des actes ou registres de l'état civil, des extraits des registres de population ou des certificats établis en tout ou en partie d'après ces registres, des visas pour copie conforme ou légalisation de la signature de personnes privées, et formalités semblables, est principalement réglée par deux dispositions légales :

1) l'article 45 du Code civil qui traite des copies conformes et des extraits des actes de l'état civil;

2) l'article 93bis de la loi communale qui se rapporte à la délivrance d'extraits ou copies d'actes autres que les actes de l'état civil; la délivrance des extraits des registres de population et de certificats établis en tout ou en partie d'après ces registres; la légalisation de signatures; la certification conforme de copies de documents.

Dans les grands centres, ces divers documents sont délivrés en quantités impressionnantes. C'est pourquoi la loi du 2 juillet 1956 qui a modifié cet article 93bis, a autorisé le bourgmestre et l'officier de l'état civil, chacun en ce qui le concerne, à déléguer la signature de ces documents à des agents de l'administration communale, moyennant deux restrictions :

a) la commune doit compter 5 000 habitants ou plus;

b) les documents signés par ces agents de l'administration communale doivent être destinés à servir uniquement en Belgique.

Toutefois — mais exclusivement en ce qui concerne les copies conformes et les extraits des actes de l'état civil — la loi du 21 mars 1969 a apporté un important assouplis-

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1979-1980

9 OKTOBER 1979

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 93bis
van de gemeentewet

(Ingediend door de heer Dejardin)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De afgifte van eensluidende afschriften en uittreksels uit akten en registers van de burgerlijke stand, van uittreksels uit de bevolkingsregisters en van getuigschriften die geheel of ten dele aan de hand van die registers zijn opgemaakt, van visa voor eensluidend afschrift, legalisering van de handtekening van particulieren of andere soortgelijke formaliteiten wordt in hoofdzaak geregeld door twee wetsbepalingen :

1) artikel 45 van het Burgerlijk Wetboek, dat betrekking heeft op de eensluidende afschriften van en uittreksels uit de akten van de burgerlijke stand;

2) artikel 93bis van de gemeentewet, dat betrekking heeft op de afgifte van uittreksels uit of afschriften van andere akten dan die van de burgerlijke stand, van uittreksels uit de bevolkingsregisters en van getuigschriften die geheel of ten dele aan de hand van die registers zijn opgemaakt, alsmede op de legalisering van handtekeningen en de voor eensluidend verklaring van afschriften van stukken.

In belangrijke centra worden die onderscheiden stukken in grote hoeveelheden afgegeven. Daarom bepaalt de wet van 2 juli 1956, waarbij artikel 93bis werd gewijzigd, dat de burgemeester en de ambtenaar van de burgerlijke stand, ieder wet hem betreft, beambten van het gemeentebestuur kunnen machtigen voormelde stukken te tekenen, mits aan twee voorwaarden is voldaan :

a) de gemeente moet 5 000 inwoners of meer tellen;

b) de door de beambten van het gemeentebestuur ondertekende stukken mogen alleen bestemd zijn om in België te dienen.

De wet van 21 maart 1969 heeft die regeling evenwel in aanzienlijke mate versoepeld, doch uitsluitend wat de eensluidende afschriften en de uittreksels uit akten van de bur-

sement : l'article 45 du Code civil est modifié de telle sorte que l'officier de l'état civil peut déléguer à des agents de l'administration communale la signature des copies conformes et des extraits d'actes de l'état civil, non seulement pour la Belgique mais aussi pour l'étranger, toujours moyennant deux restrictions :

a) la commune doit compter 5 000 habitants ou plus (disposition inchangée);

b) l'officier de l'état civil doit signer personnellement les copies conformes et les extraits des actes de l'état civil lorsque sa propre signature doit être légalisée par le Ministre des Affaires étrangères ou le délégué de celui-ci.

La légalisation de la signature de l'officier de l'état civil est une formalité assez peu fréquente et cette restriction ne pose pas de véritable problème.

En revanche, l'article 93bis de la loi communale n'a pas été revu par la loi du 21 mars 1969.

Il reste donc tel qu'il a été libellé par la loi du 2 juillet 1956.

La situation qui en résulte est assez paradoxale :

1) pour les documents de l'état civil — qui sont les plus importants (il s'agit d'actes authentiques) et malgré tout les moins nombreux — la signature des agents communaux dûment délégués par l'officier de l'état civil est valable aussi bien pour l'étranger que pour la Belgique;

2) pour les documents émanant des autres services communaux et surtout du bureau de la population — ce sont les plus nombreux — la signature personnelle de l'officier de l'état civil ou du bourgmestre est requise si ces documents doivent être produits à l'étranger.

Nous proposons de mettre en concordance le libellé de l'article 93bis de la loi communale avec le texte de l'article 45 du Code civil car il est évident que ces deux dispositions légales doivent être symétriques. Il convient de remarquer que l'article 93bis de la loi communale cite d'ailleurs l'article 45 du Code civil.

Cl. DEJARDIN

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'avant-dernier alinéa de l'article 93bis de la loi communale est remplacé par la disposition suivante :

« Cette faculté vaut pour les documents destinés à servir en Belgique ou à l'étranger, pour autant que ces derniers ne doivent pas être légalisés par le Ministre des Affaires étrangères ou par le fonctionnaire qu'il délègue à cette fin. »

25 juillet 1979.

Cl. DEJARDIN

gerlijke stand betreft : artikel 45 van het Burgerlijk Wetboek werd immers in die zin gewijzigd dat de ambtenaar van de burgerlijke stand beambten van het gemeentebestuur kan machtigen eensluidende afschriften en uittreksels uit akten van de burgerlijke stand te ondertekenen, niet alleen voor België maar ook voor het buitenland, doch steeds met twee beperkingen :

a) de gemeente moet 5 000 inwoners of meer tellen (ongewijzigde bepaling);

b) de ambtenaar van de burgerlijke stand moet de eensluidende afschriften en de uittreksels uit akten van de burgerlijke stand zelf ondertekenen wanneer zijn eigen handtekening moet gelegaliseerd worden door de Minister van Buitenlandse Zaken of door de ambtenaar die hij daartoe machtigt.

Het gebeurt niet vaak dat de handtekening van een ambtenaar van de burgerlijke stand moet gelegaliseerd worden, zodat er op dat gebied feitelijk geen problemen rijzen.

Artikel 93bis van de gemeentewet daarentegen werd door de wet van 21 maart 1969 niet gewijzigd.

Het is blijven bestaan in de redactie van de wet van 2 juli 1956.

Daaruit is een nogal paradoxale toestand ontstaan :

1) ten aanzien van de stukken van de burgerlijke stand — die de belangrijkste (het gaat om authentieke akten) en desondanks de minst talrijke zijn — is de handtekening van de door de ambtenaar van de burgerlijke stand behoorlijk gemachtigde beambten van het gemeentebestuur geldig zowel voor het buitenland als voor België;

2) ten aanzien van de stukken die uitgaan van de andere gemeentediensten, vooral van de bevolkingsdienst — en dat zijn de talrijkste — is de handtekening van de ambtenaar van de burgerlijke stand of van de burgemeester zelf vereist indien die stukken in het buitenland moeten worden voorgelegd.

Voorgesteld wordt de tekst van artikel 93bis van de gemeentewet in overeenstemming te brengen met die van artikel 45 van het Burgerlijk Wetboek, want het ligt voor de hand dat er symmetrie moet zijn tussen beide wetsbepalingen. Er zij op gewezen dat in artikel 93bis van de gemeentewet trouwens melding wordt gemaakt van artikel 45 van het Burgerlijk Wetboek.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Het voorlaatste lid van artikel 93bis van de gemeentewet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Die bevoegdheid geldt ten aanzien van de stukken bestemd om te dienen in België of in het buitenland, voor zover die stukken niet gelegaliseerd moeten worden door de Minister van Buitenlandse Zaken of door de ambtenaar die hij daartoe machtigt. »

25 juli 1979.